Samppa Koskela

10.10.2025

Sosiaali- ja terveysvaliokunta
Eduskunta
StV@eduskunta.fi

Kirjallinen asiantuntijalausunto 14.10.2025 klo 10.00

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Kansaneläkelaitoksesta annetun lain, valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain ja tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta, HE 81/2025 vp

Esityksessä ehdotetaan, että Kelan päätöksissä ei tarvitsisi ilmaista lisätietoja antavan henkilön nimeä ja yhteystietoja. Päätöksessä kuitenkin kerrottaisiin asiakaspalveluyksikön yhteystiedot, josta lisätietoa voi saada. STTK pitää ehdotusta hyvin kannatettavana ja tärkeänä. Kelan etuuskäsittelijöihin kohdistuu häirintää ja uhkailua heidän tekemiensä päätösten vuoksi. Esitetty muutos on työturvallisuuden kannalta hyvin perusteltu.

Esityksessä ehdotetaan, että Kela voisi siirtää tehtäviinsä liittyviä avustavia tehtäviä yksityiselle taholle. Tehtävät olisivat rutiiniluonteisia avustavia tukitehtäviä. STTK pitää muutosta lähtökohtaisesti perusteltuna, mutta Kelan asiakkaiden salassa pidettäviä ja arkaluonteisia tietoja ei pidä voida siirtää yksityisten toimijoiden käyttöön. Keskeistä on myös se, että tehtävien siirtämisessä on kyse nimenomaan esityksessä kuvatuista avustavista tukitehtävistä, eikä tätä laajemmasta oikeudesta tehtävien ulkoistamiseen.

Esityksessä ehdotetaan, että Kelan mahdollisuutta päätösten sähköiseen tiedoksiantoon laajennettaisiin. STTK pitää muutosta lähtökohtaisesti perusteltuna, mutta toteaa, että muutoksen yhteydessä on varmistettava, että kansalaisten oikeusturva ei muutoksen vuoksi vaarannu. Asianosainen ei välttämättä osaa odottaa, että päätös annetaan sähköisesti tiedoksi, jos nimenomaista suostumusta sähköiseen tiedoksiantoon ei ole annettu. Päätöksen tiedoksisaannin ajankohta on tärkeä mm. muutoksenhakuoikeuden kannalta.

Esitysluonnoksessa työnantaja- ja palkansaajakeskusjärjestöjen edustusta Kelan hallituksessa ei enää määriteltäisi suoraan lakipykälässä.

Samppa Koskela 10.10.2025

Lain perusteluissa olisi kuitenkin todettu, että työnantajakeskusjärjestöistä ja palkansaajakeskusjärjestöistä olisi kummastakin yksi edustaja hallituksessa nykyiseen tapaan. STTK pitää tärkeänä, että jatkossakin palkansaajakeskusjärjestöillä säilyy edustus Kelan hallituksessa. Asiasta olisi kuitenkin perusteltua säätää suoraan laissa, eikä vain lain perustelutekstissä.

Lisätietoja

Samppa Koskela
juristi, eläke- ja sosiaaliturva-asiat
samppa.koskela@sttk.fi